

Хрещатик

+ TV-програма

газета київської міської ради

№143 (4543) | четвер | 2 жовтня 2014 р.

Олександр МІЩЕНКО:
"Якщо ти прийшов до Київради працювати,
будеш діяти, незважаючи на труднощі" стор. 4

У місті відбувся наймасовіший
легкоатлетичний забіг стор. 9

Енергоекономія
за сучасними
технологіями

стор. 3

Ні - незаконним
забудовам

стор. 6

НОВИНИ

Київ запрошують на загальноміські суботники

Протягом жовтня у Києві відбудуться загальноміські суботники, до яких можуть долучитися всі небайдужі мешканці столиці та зробити власний внесок у благоустрій міста. Уже цієї суботи кожен киянин матиме змогу приєднатися до працівників КО «Київзеленбуд». Так, 4 жовтня об 11-й годині почнеться толока у Голосіївському парку ім. М.Т.Рильського. Суботник 11 жовтня розпочнеться о 10-й годині ранку в парку «Нивки», 18 жовтня о 10-й годині – у парку «Перемога», а 25 жовтня о 10-й годині – в Солом'янському ландшафтному парку. «Зеленбудівці» запрошують усіх небайдужих приєднатися до облаштування благоустрою рідного міста.

4 жовтня у столиці відбудуться ярмарки

У суботу в столиці відбудуться ярмарки. Зокрема торгуватимуть в Голосіївському районі на вул. Маршала Конєва; в Дарницькому – на вул. Ревуцького; в Деснянському – на вул. Сабурова (у межах вул. О. Бальзака та просп. В. Маяковського); на вул. Маршала Жукова (у межах вул. Волкова та просп. Лісового); в Дніпровському – на вул. А. Малишка, 9-15; в Оболонському – на вул. Лайоша Гавро, 1-9; в Печерському – на вул. М. Задніпровського (у межах бульв. Лесі Українки та вул. Щорса); в Подільському – на вул. Світлицького, 25; в Святошинському – на вул. Ірпінській; в Солом'янському – на вул. Героїв Севастополя, 42 (у межах вул. М. Донця та Академіка Стражеско); в Шевченківському – на вул. Подвойського, 2-12.

У столиці триває боротьба із засиллям кіосків-шкідників

стор. 3

Швидкі для зони АТО

стор. 2

З літака – на екскурсію

стор. 2

Швидкі для зони АТО

■ Мер Києва передав добровольчим батальйонам 10 спеціалізованих медичних автівок

Віталій Кличко передав бійцям різних добровольчих батальйонів, які перебувають у зоні АТО, 10 автомобілів швидкої допомоги, відремонтованих столичною владою та оснащених медичним обладнанням

білів швидкої допомоги, — зазначив мер Києва Віталій Кличко. — Ми сподіваємось, що кожен з них врятує життя багатьом нашим героям, які захищають незалежність і цілісність України на сході. Ми, наскільки можемо, допомагаємо. Тільки об'єднавши зусилля, тільки разом ми зможемо перемогти».

Кожний автомобіль забезпечений сучасним медичним реанімаційним обладнанням: пристроями штучної вентиляції легенів, дефібриляторами, медичними укладками польових лікарів тощо. Вартість кожної укомплектованої машини складає від 30 тис. доларів, а загалом на них витратили близько півмільйона гривень. До речі, це вже друга партія медичного транспорту: перших чотири автомобілі вже працюють у зоні АТО. Швидкі передали батальйонам «Київ», «Айдар», «Донбас», «Миротворець», «Ім. Кульчицького», «12 Київська Русь», «25 Київська Русь», «72-га окрема механізована бригада», «Прутсько-Померанський».

Добровольці подякували Віталію Кличку та іншим можновладцям за увагу та підтримку. Зокрема начальник штабу батальйону «Донбас» В'ячеслав Філін зазначив: «Я дуже вдячний тим, хто підтримав цю акцію. Раніше ми втратили наш медичний транспорт під Іловайськом. Але тепер знову можемо рятувати життя пораненим у бою, хоча потрібно щонайменше п'ять машин». Мер Києва пообіцяв, що буде намагатися і надалі допомагати нашим військовим у нелегкій боротьбі ■

Віталій Кличко передав бійцям різних добровольчих батальйонів, які перебувають у зоні АТО, 10 автомобілів швидкої допомоги, відремонтованих столичною владою та оснащених медичним обладнанням за допомогою волонтерів. Спецавто передали батальйонам «Київ», «Айдар», «Донбас», «Миротворець», «Ім. Кульчицького», «12 Київська Русь», «25 Київська Русь», 72-га окрема механізована бригада, «Прутсько-Померанський». Це вже друга партія санітарного транспорту. Напередодні місто відправило військовим 4 медичні машини.

Кирило ФОМІНОВ | «Хрещатик»

НЕ ДИВЛЯЧИСЬ на припинення вогню на сході України, столична влада не перестає піклуватися про наших військових. Зокрема велику роль у бойових умовах відіграє медичне забезпечення. Так, мер Києва Віталій Кличко передав бійцям різних добровольчих батальйонів, які перебувають у зоні АТО, 10 «газелей» швидкої допомоги. Заступник голови КМДА Михайло Радущкий пояснює: «Ці автівки зібрані нами зі старих, які багато років відслужили у швидкій допомозі. Із 100 вжива-

них ми зібрали 10. Саме за особисті гроші ми придбали деталі, які не змогли знайти на списаних каретах. Волонтери ж укомплектували їх новітнім медичним обладнанням, що необхідно для надання медичної допомоги

у бойових умовах». До слова, «газель» були обрані не просто так. Вони — за своїми прохідними властивостями — більше підходять для роботи в умовах бездорожжя, ніж столичні іномарки. Окрім того, у зоні АТО набагато

простіше знайти запасні частини для вітчизняного мікроавтобуса, аніж для диковинного Renault чи іншого іноземного залізного коня.

«Від імені київської громади ми зараз передаємо 10 автомо-

З літака — на екскурсію

■ У аеропорті «Київ» відкрили інформаційну довідку для туристів

Днями у міжнародному аеропорті «Київ» відкрили туристично-інформаційну довідку для гостей столиці. Відтепер відвідувачі нашого міста зможуть отримати вичерпну інформацію про туристичні можливості Києва та взяти карту чи іншу необхідну друковану інформацію одразу після прибуття. Біля довідки знаходиться стійка з довідниками різними мовами, що популяризують туристичний потенціал української столиці. Це зокрема брошури, флаєри, карти, буклети.

Кирило ФОМІНОВ | «Хрещатик»

ВІДКРИТТЯ туристично-інформаційної довідки відбулося за ініціативи Управління туризму КМДА та спільно з Міжнародним аеропортом «Київ» (Жуляни). Начальник Управління туризму Тетяна Слишник розповіла: «Турист може підійти до інформаційної стійки, де йому розкажуть про цікаві місця столиці, екскурсії, допоможуть зв'язатися з готелем. Усі співробітники володіють іноземною мовою. Треба, щоб люди більше дізнавалися про Київ та його туристичні можливості». Також гості міста можуть взяти роздатковий матеріал, зокрема брошури, флаєри, карти, буклети. Усі вони надруковані кількома мовами. В довідниках можна знайти інформацію про екскурсії, історичні та культур-

ні пам'ятки, інші цікаві для туристів місця та заходи. Звісно, що вся інформація надається безкоштовно і дозволяє відвідувачам столиці просто з літака досліджувати візитну картку України — Київ. Слід також зазначити, що дизайн та макети матеріалів були безкоштовно розроблені волонтерами, місто ж витратило гроші лише на друк.

Проте посадовці впевнені: ці витрати компенсуються завдяки рекламі та спілкуванню туристів. Під час розробки концепції інформаційної довідки використовували світовий досвід, а також враховували те, чим цікавилися іноземні туристи під час проведення чемпіонату з футболу Євро-2012.

Віднедавна у міжнародному аеропорту "Київ" працює туристично-інформаційна довідка для гостей української столиці

«У сьогоднішній ситуації складно розвивати міжнародний туризм. Проте цікавість до Києва є, і ми прагнемо, щоб він став справжньою європейською столицею. Місто має велику культурну і історичну спадщину, тому для нас дуже важливо проводити централізовану політику щодо розвитку туризму», — ділиться планами заступник голови КМДА з гуманітарних питань Ганна Старостенко. Подібна цілеспрямована практика відбулася вперше, проте вона буде поширюватися: вже зараз відбуваються перемовини із керівництвом аеропорту «Бориспіль» щодо розміщення

інформаційної довідки та стендів у його приміщеннях. Загалом міжнародний туризм зараз переживає не найкращі часи: за період з початку цього року до столиці завітали 416 000 іноземців, що на 30 % менше, аніж за аналогічний період минулого року. Проте профільні фахівці не скаржаться і сприймають це як виклик, який примушує туристичну сферу розвиватися та знаходити нові шляхи залучення гостей. Зокрема планується підвищити частку внутрішнього туризму, адже багато українців жодного разу не були у Києві, а співвітчизникам тут є що показати ■

МІСТО

Перемогти МАФію

■ Столична влада продовжує боротьбу із засиллям кіосків-шкідників

Наразі у столиці кіоски-шкідники прибирають із зон обмежень, а до кінця року обіцяють нарешті прийняти комплексну схему розміщення тимчасових споруд

історичні пам'ятки тощо. А також за умови, що тимчасові споруди були розміщені до квітня 2013-го, коли, власне, почав діяти мораторій на встановлення нових кіосків», — розповів «Хрещатику» дирек-

тор Департаменту міського благоустрою та охорони навколишнього середовища Дмитро Білоцерківець та додав: паралельно РДА розробляють комплексні схеми розміщення тимчасових споруд на

своїх територіях. «Наша позиція така: комплексна схема — це по суті Генплан міста по розміщенню МАФів. І оскільки ми йдемо по принципу децентралізації, то передали повноваження до райдерж-

адміністрацій, адже саме до них насамперед приходять скарги. Завдання РДА — зрозуміти, де місцева громада хоче бачити кіоски. Там, де є численні скарги, МАФів бути не може. Після того, як ми отримаємо комплексну схему, будемо пропонувати її прийняти. Сподіваюся, що до листопада-грудня це буде зроблено».

Наразі кіоски-шкідники активно прибирають із зон обмежень. Протягом минулого тижня МАФів поменшало на вулицях Васильківській та поблизу одноім'яної станції метро. Демонтували працівники КП «Київблагоустрій» тимчасові споруди на проспекті Глушкова, 2 в районі станції підземки «Виставковий центр». Загалом роботи тривають щодня у всіх районах міста.

Паралельно з колегами КП «Київміськвітло» відключає ті тимчасові споруди, які незаконно споживають електроенергію. Робочою групою у складі представників КП «Київблагоустрій», РДА, ПАТ «Київенерго», КП «Київміськвітло» та «Держенергонагляду» продовжуються перевірки законності підключення кіосків тимчасових споруд до мереж електропостачання. Зокрема фахівцями здійснено обстеження законності підключення на площі Перемоги, в районі станцій метро «Либідська», «Олімпійська», «Палац спорту», «Видубичі» та «Дарниця». Наразі спеціалісти вже демонтували 1 039 м повітряних ліній, що були незаконно прокладені до тимчасових споруд. Та всіх недобросовісних підприємців попереджають: крадіжка електроенергії передбачає кримінальну відповідальність ■

Кава, швидка їжа, одяг, домашнє приладдя, стрижка чи манікюр — всі ці послуги можна отримати у кіосках, які заповнили Київ. Виходи з метро, переходів, тротуари стали справжньою смугою перепон для пішоходів. Боротися з МАФами продовжують у столичній адміністрації. Наразі кіоски-шкідники прибирають із зон обмежень, а до кінця року обіцяють нарешті прийняти комплексну схему розміщення тимчасових споруд.

Олена ЗАРЕЦЬКА | «Хрещатик»

НАРАЗІ профільні служби моніторять ситуацію, яка склалася з кіосками в Києві, та намагаються визначити їх точну кількість. За офіційними даними, тимчасових споруд у столиці України 12 тисяч, за неофіційними — від 15-ти до 20-ти тисяч. Поки що власникам, які працюють законно, пропонують сплатити пайову участь та легалізувати свою діяльність до січня 2015 року. Зробити це можна навіть онлайн на сайті Департаменту містобудування та архітектури, відповідний сервіс запрацював минулого тижня. «Зараз ми даємо можливість проплатити пайову участь всім власникам, кіоски яких не знаходяться в зонах обмежень, такі як 20-метрова зона метро, виходи з переходів, зупинки,

Енергоекономія за сучасними технологіями

■ У позашкільному навчальному закладі спортивного спрямування «Бригантина» встановили енергозберігаючий бойлер

В умовах газової «кризи» енергоощадність — тема номер один для нашої країни. Аби зекономити на опаленні, столична влада вимушена була тимчасово припинити гаряче водопостачання в місті. В нинішніх умовах в Києві застосовують обладнання, яке дає можливість зекономити кошти. Зокрема йдеться про бойлер, який нині рятує як пересічних киян, так і юних плавців, які займаються у спорткомплексі «Бригантина». Переваги та зручність цієї установки оцінили не лише дирекція закладу, а й мер Києва Віталій Кличко, який завітав на урочисту презентацію енергозберігаючого приладу. Йому показали сучасний бойлер, який в кілька разів зменшує витрати теплової енергії і дає можливість значно заощадити на опаленні.

Леся КЕСАРЧУК | спеціально для «Хрещатика»

НА СПРАВЖНЄ святкове дійство перетворилася презентація нового сучасного бойлера у спортивному комплексі «Бригантина». Зокрема в гості до юних плавців особисто завітав мер столиці Віталій Кличко, аби побачити роботу нової енергоефективної установки. Зазначимо, що цей бойлер є вкрай потрібним для життєдіяльності спортивного комплексу. Змалку тут виховують майбутніх чемпіонів. Однак для проведення занять їм потрібні постійні

тренування в басейні. Аби діти могли безперешкодно займатись плаванням, незважаючи на економічні та геополітичні проблеми країни, за кошти меценатів тут встановили енергоефективний бойлер. «Наше основне завдання сьогодні — сконцентрувати зусилля, щоб пройти зиму в умовах обмеженого постачання енергоносіїв. А запроваджена тут сучасна енергозберігаюча технологія забезпечує можливість повністю відмовитися від використання при-

родного газу, автономно споживаючи енергію для підігріву та хлорювання води дитячих басейнів в нічний час за низьким тарифом. Використання системи дає можливість заощадити більш ніж 0,5 млн грн бюджетних коштів на рік, а це 80 % видатків бюджету закладу», — зазначив голова Святошинської РДА Ілля Сагайдак.

Коштує така установка близько 300 тис. грн, але економія дуже велика, додав директор спортклубу «Бригантина» Станіслав Загоря. «За гарячу воду ми платили за місяць в середньому 75 тисяч. А тепер будемо платити удвічі менше», — пояснив він.

Представник компанії-розробника обладнання розповів, що підігрів води для спорткомплексу здійснюється електроприладом виключно вночі. Підігріта вода зберігається у спеціальному теплоакумуляторі, і 7 кубометрів рідини залишаються гарячими протягом усього дня.

Новинкою зацікавився і мер Києва Віталій Кличко. Він розповів, що ці технології вкрай необхідні в тих умовах, в яких зараз живе Україна. «В час гострого дефіциту енергоносіїв ми повинні робити все для того, аби економити енергію і ефективно застосовувати енергозберігаючі технології», — зазначив Віталій Кличко. — На при-

Сучасний бойлер, який днями встановили в спорткомплексі «Бригантина», дозволить в кілька разів зменшити витрати теплової енергії і значно заощадить на опаленні

кладі нового обладнання у «Бригантині» ми бачимо, що завдяки енергозберігаючим технологіям можливо заощадити значні кошти — щонайменше півмільйона гривень за опалювальний сезон лише в одному спортклубі. На сьогодні ми перевірили усі електромережі у Києві. У нас достатньо потужностей, щоб витримати можливі навантаження під час опалювального сезону». Окрім цього, мер столиці зауважив, що «Бригантина» — це наразі єдиний у Києві позашкільний навчально-виховний заклад, де встановлене подібне енергозберігаюче обладнання, та висловив сподівання, що вже незабаром позитивний досвід Святошина перейматимуть і в інших районах міста ■

Олександр МІЩЕНКО:

«Якщо ти прийшов до Київради працювати, будеш діяти, незважаючи на труднощі»

Днями ЗМІ оприлюднили адреси приймалень депутатів Київради. Як виявилось, регулярно спілкуватися з мешканцями, завдяки довірі яких, власне, і отримані депутатські мандати, здатні менше половини цього депкорпусу. До 25 вересня, через чотири місяці після обрання, громадські приймальні мали лише 52 зі 120-ти депутатів Київради. Так ще й частина з цих 52-х перейнялася створенням місць зустрічей лише напередодні парламентських виборів. Тож на ділі виявилось зовсім мало обранців, готових постійно дослухатися до киян і розв'язувати їхні проблеми.

Валентин ГОРНОСТАЄВ | «Хрещатик»

Один із тих, чия приймальня запрацювала вже через кілька днів після оголошення результатів виборів — наш сьогоднішній співрозмовник.

Про те, що нині особливо хвилює жителів околиць столиці, чому сесії Київради затягуються до глибокої ночі і як відрізнити справжніх від вигаданих фронтників, «Хрещатику» розповів депутат Київради, член постійної комісії з питань містобудування, архітектури та землекористування, член комісії з АТО Олександр Міщенко.

❓ Олександр Григоровичу, з якими проблемами до вас сьогодні звертаються найчастіше?

О. М.: Мій округ — ДВРЗ та Стара Дарниця, не центр. Тож і йдуть передусім з тими питаннями, які тут не вирішуються десятиліттями. Це — реконструкція шляхопроводу, який з'єднує мікрорайон ДВРЗ з іншою частиною району, та створення нових транспортних маршрутів. Ремонт доріг, будівництво амбулаторії-поліклініки на Каунаському житломасиві. Вдумайтесь: щоб просто здати аналізи, людям необхідно добиратися до найближчої лікарні декількома видами транспорту. А ще будівництво нового корпусу в середній школі № 42, ремонт дахів, парадних, благоустрій прибудинкових територій, незаконна забудова...

❓ Проте проблема незаконної забудови актуальніша для центру Києва...

О. М.: Вона актуальна для всього Києва без винятку! Тільки про ситуації з забудовою на лівому березі чомусь говорять значно рідше. Наприклад, на вулиці Хорольській, 5/11, за рішенням Київради, було виділено землю для будівництва двоповерхового культурно-спортивного центру. Але замість нього на цьому місці триває будівництво висотки. До того моменту, коли мешканці сусіднього будинку звернулися до мене, ще як до кандидата в депутати Київради, з проханням перешкодити цьому будівництву, були зведені вже 25 поверхів. Незаконно та ще й на непридатному для такої забудови місці! Зрештою, по стінах найближчої до забудови споруди пішли тріщини.

❓ Чи є вихід?

О. М.: Сподіваюся, що врешті-решт зуміємо вирішити це питання із забудовником. А в цілому — вихід у тому, щоб розширити межі Києва. І ось на вільних площах — будуйте на здоров'я!.. Прокладайте дороги, розвивайте інфраструктуру — все, що необхідно для життя. У Києві — я говорив і буду це повторювати — будувати вже немає де! У нас тому й затори на дорогах,

не витримують комунікації, немає дворів, де можна подихати свіжим повітрям, тому що будуємо, будуємо, будуємо... Є, наприклад, один спортивний майданчик на кілька дворів — але ні, і на його місце обов'язково потрібно спробувати втиснути житловий будинок!

❓ Ви говорите про якийсь конкретний випадок?

О. М.: Так. Бишівський провулок, 7. Сподіваємося, що зуміємо скасувати це рішення Київради. Люди на це дуже чекають.

❓ Ви сподіваєтеся скасувати рішення минулих депутатських скликань. У той же час сьогодні комісія з містобудування, до якої ви, до речі, входите, також приймає якісь рішення, що, можливо, будуть оскаржені вже завтра. Нездарма сесії, на яких розглядаються земельні питання, тривають зараз до ночі... Особисто ви знаєте випадки якоїсь незаконної діяльності вашої комісії?

О. М.: Ні. Розумієте, якби кожен з тих депутатів, який прийшов до Київради, пам'ятав про те, що на цьому місці він повинен відстоювати інтереси не свої власні і не своєї політичної сили, а працювати на благо киян, не було б і цих бійок, і «нічних посиденьок». Двері будь-якої комісії відчинені для кожного — було б лише бажання прийти і розібратися! На засіданнях земельної комісії взагалі присутні 15 її членів та 50 громадських активістів, які вивчають кожен документ мало не під мікроскопом. Але люди, які найголосніше кричать в залі про порушення, на комісії не ходять. Взагалі. Не лише на земельні. Попереду — парламентські вибори, тому був привід попіаритися самому і нагадати людям про свою партію...

❓ Вважаєте, що це сплановані акції проти політсили мера і президента?

О. М.: Не знаю. Можливо, просто такий «піар» на чужій роботі.

❓ Наскільки я знаю, подібний «піар» торкнувся і вас. Людина, яка цієї весни прогнала вам вибори на мажоритарному окрузі, продовжує займатися громадською діяльністю і приписує собі частину зробленого новим депутатом. Наприклад, капітальний ремонт дороги на вулиці Празькій. Але в Київраді мені сказали, що кошти на цей ремонт бюджетна комісія виділила тільки після ваших неодноразових звернень.

О. М.: Це правда. Але про колишнього конкурента я говорити не хочу. Зрештою, не всі вмють достойно програвати. Народ у нас мудрий, сам у усьому розбереться.

Що ж стосується «вибивання» коштів навіть для дуже важливої справи, це зараз дійсно важко — нам дісталася величезна «діра» в бюджеті, яку буде дуже важко залатати.

❓ Грошей на роботу на окрузі зараз теж немає?

О. М.: Ні.

❓ Тобто, все, що роблять депутати, які дійсно працюють в округах, вони роблять виключно на свої і залучені кошти?

О. М.: Цілковита правда. Нашому скликанню працювати особливо складно, адже ніхто до нас не починав роботу в умовах неоголошеної війни і такої катастрофічної нестачі грошей у бюджеті. Але якщо ти прийшов сюди саме працювати, то будеш старатися робити все, що можеш, незважаючи на об'єктивні труднощі.

❓ Що вдалося за цей час?

О. М.: Звичайно, менше, ніж хотілося б. Крім ремонту на Празькій, нарешті зрушився з мертвої точки благоустрій середньої школи № 42. Навколо цього навчального закладу — висотні будинки, дітей багато, школа переповнена. І при цьому — давно без ремонту, котлован для нового корпусу виритий років 6 тому. Нарешті виділені гроші для капремонтів спортивного залу та харчоблоку. Сподіваюся, до Дня української армії відкриємо на території цієї школи оновлений пам'ятник загиблим. 2015-го мерія обіцяє кошти на реконструкцію самого навчального корпусу.

Відремонтували туалети і душові в 4-й групі дитсадка № 455 на вулиці Празькій — батьки звернулися з колективним листом, я забезпечив їх матеріалами для ремонту.

Коли до мене приходять на прийом і скаржаться, що втомилися одержувати від ЖЕКів відписки у відповідь на прохання про ремонт парадного, я кажу, що є два шляхи: листуватися з інстанціями або зібратися в під'їзді і вирішити, що ремонт можна зробити і своїми силами. А з матеріалами я допоможу. Звичайно, не всім відразу. Але якщо люди готові не просто скаржитися, а й щось робити, вихід завжди знайдеться.

❓ Але іноді вихід — це дійсно тільки попросити про допомогу.

О. М.: Я розумію. Тому й знаходжу можливість, щоб оплатити видання щомісячників для незрячих дітей, підписку для бібліотек, ще якусь допомогу освітнім установам і закладам культури, взагалі тим, кому дуже важко. Коли, наприклад, в приймальню звернулася жінка, у якої повністю згоріла квартира, а вона проживає одна з п'ятирічною дитиною. Хіба можна сказати їй:

«Почекайте, коли у мене з'являться гроші на матеріальну допомогу...»

❓ Олександр Григоровичу, знаю, що ви часто буваєте в зоні антитерористичної операції, опікуєтесь 12-м батальйоном територіальної оборони Києва. Чим допомагаєте їм?

О. М.: Постійно буває і допомагає ціла група депутатів із різних фракцій і працівники секретаріату Київради. Це і Сергій Гусовський, і Віталій Павлик, і Ілля Рокоче. Їздимо, бачимо потреби, намагаємося купити хлопцям те, що потрібно, підтримуємо морально. Супроводжуємо вантажі, які йдуть від волонтерів, від Віталія Кличка, він багато чого купує для фронту, передаємо посилки від рідних і близьких.

❓ А що це за історія з допомогою батальйону від села Саджавка з Івано-Франківської області?

О. М.: В Івано-Франківську живуть мої друзі, з якими разом служили в Афганістані. Коли базу 12-го розбомбили, і він залишився без усього, я зв'язався з хлопцями і попросив допомоги. Спеціально для нашого батальйону там зібрали 12 тонн продовольства — овочі, консервацію і так далі. Доставили в батальйон, Ілля (Рокоче, — ред.) розмістив фотозвіт на Фейсбуці. У вас же, журналістів, соцмережі зараз — головне джерело інформації (усміхається).

❓ Нещодавно в Інтернеті склали «портрет типового волонтера». Мовляв, найчастіше це жінка з вищою освітою, у якої є сім'я і таке інше. Ви могли б так само схематично «намалювати» портрет добровольця в зоні АТО? Чи є якісь «особливі прикмети»?

О. М.: Ті люди, які насправді щось роблять, а не піаряться на війні, ніколи не будуть безчинствувати, мародерствувати і, захиляючись, розповідати про свої подвиги на фронті. Багато ви чогось чули від Ігоря Луценка, від Андрія Гриценка, від інших фронтників? Адже ці хлопці дійсно воюють. При цьому ніколи не дозволять собі прийти на сесію у військовій формі, якось цим хизуватися, спекулювати на тому горі, яке сьогодні сталося на сході.

❓ Що найскладніше на цій війні?

О. М.: Хлопцям там доводиться важче, ніж було нам колись в Афганістані. Там було зрозуміло: ось чужі — ось свої, ми могли наступати і атакувати. А тут — які можуть бути атаки, якщо навколо — свої, мирні люди?.. Водночас мене вже не раз запитували, чи не вважаю я, що ми програли цю війну? У жодному разі! Ні! Ми — перемогли. Тому що фактично тільки на ентузіазмі і патріотизмі змогли зупинити російську військову машину... ■

ФІНАНСИ

Гривня стоятиме міцно

■ Адміністративні заходи Нацбанку стримають зростання долара США протягом найближчих місяців

Готівковий долар США у Києві днями знову перетнув позначку у 14 гривень за одиницю. Але непокоїтися не варто, бо Національний банк України стоїть на варті грошей: і державних, і коштів бізнесу, запасів простих громадян. Тим не менше, останні заходи НБУ щодо валютного ринку є жорсткими. Дехто вже кинувся до «обмінників» і скаржитися на нестачу іноземної валюти. «Хрещатик» розбирався у процесах, що відбуваються на валютному ринку столиці.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Плюс 18 копійок

Долар США на готівковому ринку столиці подорожчав за один день аж на 18 копійок. Здавалося б, є чого турбуватися. Але це лише у продажу. Зазвичай ціни реалізації зростають стрімко, але не надовго, бо коли є вагомий підстави, то повзуть вгору і ціни купівлі іноземної валюти. А ціни купівлі тримаються нижче психологічної позначки у 14 грн за одиницю і наразі «ходять» в межах 13,50-13,70 грн.

Тим не менше, Національний банк вдався до обіцяних жорстких адміністративних заходів для стабілізації ситуації на валютному ринку. Так, ще 22 вересня НБУ опублікував постанову № 591 «Про внесення змін у деякі нормативно-правові акти Національного банку України», згідно з якою запроваджувався ліміт на купівлю іноземної валюти фізичними особами. Цим документом сума іноземної валюти, яку могла придбати одна особа протягом одного операційного дня, мала не перевищувати 3-х тисяч гривень в еквіваленті. Утім, це обмеження не розповсюджується на випадки купівлі валюти для погашення кредитів. Користувачі Інтернет зазначають, що насправді проблема не в обсягах іноземної валюти, яку можна придбати, а в тому, щоб її знайти. Однак поступове знижен-

Дивіденди почекають

Одне з резонансних рішень НБУ — тимчасова, на термін воєнних дій, заборона виплати банками дивідендів та прибутків по інвестиціях. Про таке обмеження заявила голова НБУ Валерія Гонтарева в інтерв'ю одному з українських телеканалів. За її словами, цей захід має перешкодити панічним настроям та ажіотажному попиту.

Але, вважає пан Охріменко, можемо отримати замкнене коло: «Це знищує ідею капіталізації банків. Інвестори з ЄС та інших країн не вкладатимуть гроші в українські банки, якщо не можна отримати дивіденди. На жаль, паніка значна. Кількість бажаючих забрати депозити чимала. Як результат, банки вимушені встановлювати черги та видавати депозити частинами, що посилює паніку. Замкнене коло».

А от на думку пана Івченка, обмеження може підтримати ринок і стабілізувати гривню, оскільки «там суми великі, за рік еквівалент 2-3 млрд доларів США — відтік валюти з країни по цих дивідендах. Але це палка з двома кінцями. За такого порядку акціонери не можуть отримати дивіденди, тому не варто розраховувати й на приплив інвестицій, доки діятиме ця норма. Якщо інвестори не матимуть права у будь-який час забрати свої гроші, вони будуть обережнішими». Відтак, вважає експерт, варто відстежити динаміку виводу коштів з країни. Треба також мати на увазі, що, як і інші адміністративні заходи на валютному ринку, цей буде ефективним протягом 3-6-ти місяців.

Бережіть запаси для заспокоєння душі

Як у такій ситуації вчинити з грошима, коли є певний запас? Експерти радять, перш за все, не піддаватися паніці. «Вкладникам треба менше панікувати, — зазначає Олександр Охріменко. — Адже саме на це і розраховують спекулянти, які задорого продають валюту. Тому краще не поспішати скуповувати дорогі долари США. Не поспішайте міняти валюту, нехай проценти нараховуються. У будь-якому разі вам валютних спекулянтів не переграєти». А якщо є задуми щось купити, то «купуйте, тут ще є більш-менш вдалі ціни».

Зберігати спокій радить і Микола Івченко: «Курс коливається дуже спекулятивно. Думаю, впливають не лише ринкові, а й інші чинники. Я б не рекомендував купувати долари США на таких високих курсах. Це спекулятивна надбавка, реальний ринковий курс близько 12,30-12,50 грн. Може пройти 3-4 місяці, і курс впаде. Продавати валюту також не варто. Якщо є запас, нехай буде для заспокоєння душі» ■

ня цін на долар США усе ж таки свідчить, що заходи діють. І, коли зауважити, що тією ж постановою, котрою обмежується обсяг купівлі іноземної валюти в один операційний день, суттєво лібералізовано норму про обов'язковий продаж валютних надходжень зі 100% до 75%, зрозуміло, що регулятор воліє утримати баланс. Адже спочатку можливі його порушення.

Скільки треба курсів?

Тим часом на українському валютному ринку стає дедалі цікавіше. Нацбанк днями запрова-

див, на додачу до офіційного курсу гривні, індикативний курс. Про це йдеться у листі № 24-008/54205 від 24.09.2014 року. Індикативні курси вводяться як для долара США, так і для інших основних валют. Метою заходу є формування певних орієнтирів для учасників торгів на міжбанківському валютному ринку. Новація мала запрацювати з понеділка, але на офіційному сайті регулятора станом на вівторок, 30 вересня, індикативний та офіційний курси долара США є однаковими. «Хрещатик» поцікавився у керівника Інформаційно-аналітичного центру Forex Club Миколи Івченка,

наскільки цей захід регулятора вплине на валютний ринок. «Цей курс визначатиметься за угодами про купівлю-продаж валюти і, скоріш, запроваджується для того, щоб не було питань щодо двоїстості курсів, адже у нас офіційний курс — один, на міжбанку інший, вищий, а готівковий курс прив'язаний до міжбанківського. І відтепер буде так: індикативний курс буде орієнтований для готівкового ринку, а міжбанк більше для юридичних осіб. Але ми вже проходили періоди подвійних курсів. Це говорить про те, що у нинішніх умовах утримати курс ринковими методами на рівні 12-13 грн не вдається», — вважає експерт. За його словами, індикативний курс буде корисним, перш за все, для бізнесу, наприклад, оплати кредиту за більш-менш фіксованим курсом, хоча «декілька курсів збивають з пантелику і не додають у результаті стабільності валютному ринку».

У свою чергу, президент Українського аналітичного центру Олександр Охріменко у своєму коментарі «Хрещатику» був менш оптимістичний. На його думку, «індикативний курс — це спроба НБУ заборонити банкам купувати і продавати валюту за ринковим курсом. Нині офіційний курс НБУ складає 12,95 грн за один долар США, а реальний ринковий курс 14,54-15,00 грн. Як результат, мають місце різного роду схеми. І НБУ хоче їх перекрити. Але це призведе до появи чорного ринку, коли валюта буде купуватися і продаватися поза межами України, а в Україну заходити не буде».

ДО СЛОВА

Емісія — одна з основних причин девальвації

Колишній заступник голови Національного банку Олександр Савченко оцінює емісію більш ніж у 200 млрд гривень із початку року. Про це він повідомив під час круглого столу в прес-центрі «Українських Новин» на тему: «100 днів Гонтаревої: успіхи та прорахунки нового керівництва НБУ».

«Важко сказати, яка сума, але емісія вже за 200 млрд гривень із початку року... Через таку емісію навіть ідеальний НБУ не зможе втримати курс», — сказав він.

Екс-заступник голови НБУ зазначив, що основними класичними каналами емісії є операції із золотовалютними резервами, кредитування банків і кредитування уряду. При цьому з трьох цих каналів в Україні найбільш розвинене кредитування Нацбанком комерційних банків у вигляді рефінансування і кредитування регулятором держави. «Законом це (креди-

тування уряду) забороняється, але зараз уже ніхто не ховається і йде пряме кредитування уряду. Наприклад, «Нафтогазу» потрібні гроші, дали йому ОВДП, а потім їх монетизували», — зазначив Олександр Савченко.

На його думку, великою помилкою влади стало те, що і НБУ, і уряд заздалегідь анонсують докапіталізації Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». «Представники уряду й НБУ за 2 тижні до емісії по «Нафтогазу» заявили, що ми плануємо масштабну капіталізацію «Нафтогазу», після цього курс поплив з 11,5 до 13,5 UAH/USD, хтось добре заробив. Такі сигнали по емісії банки використовують миттєво», — додав він.

Пан Савченко також зауважив, що така емісія є однією з основних причин девальвації, що відбувається цього року.

Ні – незаконним забудовам

У столиці продовжується боротьба з сумнівними будівництвами

Забудова Києва продовжує викликати масу питань у небайдужих містян та громадських активістів. Кияни не втомлюються вимагати зупинки незаконних та скандальних будівництв. Відповідні проекти рішення розглядала днями постійна комісія Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування, а також тимчасова контрольна комісія (ТКК) з питань перевірки легітимності рішень Київської міської ради, прийнятих після травня 2006 року.

Марина ТИМЧЕНКО | «Хрещатик»

Фото Бориса КОРПІСЕНКА

ОДНИМ з прийнятих земельною комісією рішень стало розірвання договору оренди з ПАТ «Схід-2» для будівництва житлового будинку на вул. Соромовській, 3 у Дарницькому районі. Як зазначається у проекті, дозвіл на оренду цієї землі Київрада ухвалила у 2006 році, не зважаючи на численні порушення. Наприклад, відсутність містобудівного обґрунтування, відсутність встановлених меж прибудинкових територій тощо. Мешканці прилеглих будинків виступили проти зведення даної багатопверхівки. А вже внаслідок спорудження висотки фундаменти старих будинків можуть не витримати, і в результаті утворяться тріщини, як це відбулося у сусідніх районах. Окрім того, зі слів місцевих активістів, за висловлювання своєї позиції вони зазнають фізичних та тілесних утисків з боку «тітушок» та людей у балаклавах.

Зі свого боку, автор даного проекту рішення, перший заступник голови постійної комісії Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування Сергій Левада зазначив, що «на цьому прикладі я хотів би показати причину соціальних бунтів та проблем, які виникають із забудовниками».

У ході обговорення проекту рішення член профільної комісії та голова ТКК з питань перевірки легітимності рішень Київської міської ради, прийнятих після травня 2006 року, Тетяна Меліхова відзначила, що цей проект вже отримав підтримку ТКК. Депутати профіль-

ної комісії у підсумку також ухвалили цей проект. «Цю скандальну справу вирішили на користь мешканців прилеглих будинків, які вже кілька місяців чергують на будмайданчику, протестуючи проти зведення 25-поверхівки впритул до дитячого садочка і їх помешкань», — прокоментував ситуацію голова профільної комісії Володимир Прокопів.

Крім того, в ході засідання були ухвалені й інші проекти рішень на користь міста. Зокрема йдеться про розірвання договору оренди на ділянку в 4,2 га на вул. Макарівській в Шевченківському районі з будівельною компанією «Сомпекс», де вона збиралась зводити житлово-офісний комплекс. «За три роки вона навіть фундаменту не заклала. Тож ми маємо можливість повернути 3 га землі в перелік озелених територій, а ділянку в 1,2 га виставити на продаж на аукціоні і поповнити міський бюджет», — зазначив пан Прокопів.

Також вдалося досягнути компромісного рішення між забудовником і киянами за ще однією справою. «Ми знайшли спільний знаменник між забудовником і мешканцями прилеглих будинків щодо долі ділянки в 0,8 га на перетині проспекту Леся Курбаса та вул. Академіка Корольова. Забудовник орендував її для спорудження спортивно-торгівельно-розважального комплексу, але мешканці наполягають на сквері. Компромісне рішення полягає в тому, що інвестор поновлює договір оренди, але для зведення

лише спортивного комплексу, який займе тільки частину ділянки, а на решті буде сквер. При цьому обов'язково проконтролюємо, щоб забудовник «випадково» не зазіхнув на зелену зону. Але найголовніше в цьому випадку — домовленість із забудовником про те, що 200 квадратних метрів приміщення у комплексі він передасть у власність міста для дитячої спортивної школи. Вперше при вирішенні земельних питань будемо мати прецедент безкоштовної передачі приватного майна в комунальну власність», — розповів голова земельної комісії.

ТКК з перевірки легітимності рішень Київради з 2006 року також затвердила кілька проектів рішень про розірвання договорів оренди землі з інвесторами і один проект про скасування рішення про передачу земельної ділянки. За словами столичного депутата та члена ТКК Олександра Вовченка, зокрема це проекти рішень про розірвання договорів оренди земельних ділянок з ТОВ «Український стандарт» та ТОВ «ДІСБУД». «Це пряма ілюстрація незваної щедрості від попередньої влади, адже перше з названих товариств отримало 1,5 га в Парку Перемоги, а другому передали під забудову понад 2 га лісу в Дарницькому лісопарковому господарстві. Проектами рішень передбачено повернути ділянки у власність громади та поновити їхні статуси зелених зон», — зазначив він.

Крім того, підтримала проект рішення про розірвання договору оренди земельної ділянки з ТОВ «Компанія Метрополіс». Забудовник отримав наділ на перетині проспектів Броварського та Визволителів у Дніпровському районі ще в 2007 році, але роботи так і не почав. Тож після розірвання договору землю можна буде продати через аукціон і отримати кошти для міського бюджету.

Крім того, ТКК погодила проект рішення, яким скасовується передача ТОВ «Делікатес» 30 соток землі для будівництва ресторану на Петровській алеї (біля Зеленого театру). Це підприємство вважають «сімейним» активом колишнього глави держави. «Повертати активи у власність громади приємно завжди, але вдвічі приємніше, коли забираємо назад від «януковичів», — прокоментував це рішення пан Вовченко ■

НОВИНИ

Попит на київські квартири на історичному мінімумі

В кінці вересня попит на покупку вторинного житла в Києві наблизився до історичного мінімуму за останніх 10 років. Так, навіть у кризовий 2008 рік активність на ринку була на 20–30 % вище, ніж зараз, повідомляють аналітики DOM.RIA.com. «Основними причинами є зростаючий курс долара, обмеження на зняття готівки та загальна нестабільна ситуація в країні. Також свою роль грають і вибори, що наближаються», — відзначають експерти. За їх словами, на ринку вторинного житла мінімальний попит тримається за рахунок переселенців — 60–70 % тих, хто цікавиться купівлею квартири в Києві, приїхали з південно-східних областей. При цьому, як відзначають ріелтори, попит поступово зміщується до західних областей, в основному на Львів. Найбільш активним зараз залишається сегмент довгострокової оренди. У той же час, в порівнянні з серпнем, попит тут також знизився на 40–45 %. При цьому власники квартир підвищують ціни на оренду. З кінця літа вартість оренди зросла на 12–15 %. До речі, на первинному ринку попит у другій половині вересня також знизився на 35–40 % в порівнянні з серпнем.

Розслідування випадків поборів на Київському вокзалі

Фото Олександра ІВАНОВА

Спеціально створена комісія Укрзалізниці з розслідування випадків поборів на столичному залізничному вокзалі 30 вересня провела зустріч з трудовим колективом Південно-Західної залізниці.

Державна адміністрація залізниць повідомила, що комісія була створена у зв'язку з колективним зверненням квиткових касирів, які працюють на столичному вокзалі, до генерального директора Укрзалізниці. У зверненні до керівництва галузі квиткові касири зазначають, що з боку керівництва вокзалу існують незаконні системні збори коштів за працевлаштування, відгули та збереження місця роботи тощо. Касири повідомляють, що на вокзалі вже навіть напрацьована схема: кому, скільки і за що треба платити. Вони просять керівництво галузі втрутитися у цю ситуацію і зупинити корупцію.

Усі зазначені касирами у колективному зверненні звинувачення, зокрема про існування так званих «такс» за те, щоб утриматися на своєму робочому місці і уникнути звільнення, ретельно перевіряє спеціальна комісія Укрзалізниці, яка має на меті запобігти проявам будь-яких корупційних схем і викоринити це ганебне явище, яке не лише суперечить чинному законодавству, а й принижує гідність працівників залізничного транспорту усєї країни.

Під час зустрічі представники комісії, керівництва центрального вокзалу та Південно-Західної залізниці, а також трудовий колектив обговорили з присутніми порушені у зверненні випадки здринництва та шляхи запобігання їх проявам у майбутньому. Окрім цього, під час зустрічі повідомили, що про випадки корупційних проявів потрібно інформувати Управління профілактики правопорушень та запобігання корупції на залізничному транспорті за номерами: (044) 309-69-75, (044) 309-69-76, (044) 309-69-77. Нагадаємо, раніше Укрзаліниця створила комісію з питань профілактики правопорушень та запобігання корупції на залізничному транспорті.

Національний банк України інформує

Головне управління Національного банку України по м. Києву і Київській області купує у населення дорожочинні метали (золото, срібло, платина, паладій) у вигляді мірних злиwkів або брухту та інвестиційні монети за конкурентними цінами без утримання податку на доходи фізичних осіб.

Інформація про закупівельні ціни щоденно розміщується на офіційному сайті Національного банку: www.bank.gov.ua.

Режим роботи пункту скупки: понеділок — четвер з 9.30 до 16.00, у п'ятницю до 15.00, перерва з 13.00 до 13.45.

Місцезнаходження: м. Київ, Контрактова площа, 2-Б, IV під'їзд.

Телефони для довідок та консультацій: 230-16-85, 230-17-52, 417-02-86.

Продавець цінностей повинен мати при собі паспорт або документ, що його замінює, та довідку про присвоєння ідентифікаційного коду.

СПОЖИВАЧ

Фото: Борис Корпусенко

Кияни не замерзнуть

Підготовка міста до зими здійснюється за графіком

Доки кияни насолоджуються теплою осінню, столична влада підбиває підсумки підготовки міста до осінньо-зимового сезону. Роботи тривають, але вже зараз можна стверджувати, що цієї зими, попри обіцяні холоди, ми не замерземо.

Ганна КАСІЧ | «Хрещатик»

Теплом опікується єдиний штаб

Київська міська держадміністрація задоволена станом підготовки об'єктів теплокомунпостачання до зими, у житловому фонді справи гірші. Про це розповів у своєму виступі на засіданні постійної комісії Київради з питань ЖКГ та ПЕК заступник голови КМДА Петро Пантелеєв. За його словами, для більш ефективної координації, контролю підготовки та проходження осінньо-зимового періоду в умовах дефіциту газу й інших енергоносіїв районні штаби об'єднано з антикризовим штабом. Відтак робота по підготовці до опалювального сезону кипить. Міська влада готується дати гідну відсіч морозам, і поєднання штабів зіграло тут не останню роль. На виконання розпорядження КМДА № 491 від 25.04.2014 року затверджено перелік заходів по підготовці житлового фонду у столиці до осінньо-зимового періоду, складено адресний перелік об'єктів. Передбачено виконати роботи на 387-ми об'єктах на суму 60 млн грн, з них: покрівель 158 об'єктів на суму 30 млн грн, фасадів на 64 об'єктах на суму 11,7 млн грн, внутрішньобудинкових мереж (внутрішньобудинкових) на суму 17,5 млн грн. «Станом на 1 вересня 2014 року визначено підрядні організації для виконання заходів та укладено 372 договори. Водночас подано документи для отримання експертних висновків на експлуатації 100 % об'єктів та отримано 134 висновки», — зазначив пан Пантелеєв.

Комунальні об'єкти до морозів готові

Тепло можна генерувати, але якщо будуть готові до зими об'єкти комунального господарства. Із цим проблем майже немає, зазначив Петро Пантелеєв: «Що стосується стану справ безпосередньо на цю годину, за інформацією підрядників, яку ми перевіряємо, роботи ведуться на 100 об'єктах. Це в основному покрівлі, фасади. Підготовка міського господарства здійснюється у відповідності до запитів, передбачених відповідними розпорядженнями щодо підготовки до зими». Загальний обсяг коштів, спрямованих на виконання підготовчих та ремонтних заходів на комунальних об'єктах теплопостачання, складає 94,8 млн грн, реалізація і освоєння цих коштів нині перебуває на рівні 70 %.

Одні з головних об'єктів — котельні. Загалом по Києву до роботи в осінньо-зимовий період готується 254 котельні. Замінено 6 котлів, це 100 % від плану. 25 котлів капітально відремонтовано. До зими підготовлено 2 293 км тепломереж, це 99,8 % від плану. При цьому замінено 15 км тепломереж, підготовлено до зими 2 492 одиниці теплових пунктів (96 % від запланованого). Буде і чим топоти. Заготовлено 38,9 тис тонн вугілля, що складає 77 % від запланованого, і створено запаси рідкого палива в обсязі 52 тис. тонн (мазут). Це той запас мазуту, який є з початку року, і він поки що не збільшується. «Ведуться переговори на рівні віцепрем'єра щодо закупівлі додатко-

вого обсягу мазуту, але поки що якихось чітких даних немає», — уточнив заступник голови КМДА.

Кияни можуть не турбуватися отримати на дверях під'їзду повідомлення про вимкнення гарячої води через випробування тепломереж, бо випробування здійснено в обсязі 100 %, згідно з графіком. А у тих місцях, де є пошкодження, вже ведуться ремонти. Щодо планового оновлення на тепломережах, то передбачалося відремонтувати ділянки загальною довжиною 19 км в односторонньому вимірі. Крім того, поза планом — 49 ділянок загальною довжиною 7 км. Фактично ж за цим планом перекладено 18 км тепломереж, тобто майже 90 %. Позапланово виконано капітальний ремонт ще 26-ти ділянок загальною довжиною близько трьох км. «Вважаю, підготовка є задовільною», — резюмував пан Пантелеєв.

Але це об'єкти комунального господарства. І хоч від них залежить теплопостачання у кожну домівку, киян хвилюють все-таки власні житлові будинки. Чи готові вони до зими?

Житловому фонду залишилися трішки

Із цим справи гірші, визнав заступник голови КМДА. «На жаль, ЖЕКи несвоєчасно почали підготовчі роботи, і це основна причина того, що ми на початок осені мали дуже погану картину. Протягом вересня сам особисто перевіряв стан справ у районах, ми відвідували підвали, бойлерні, покрівлі. Зараз ситуація, звичайно, із запізненням,

але змінилася на краще. Станом на сьогодні видача актів готовності до зими, що є основним показником рівня підготовки до осінньо-зимового періоду, з 12 % на початку вересня нині складає 77 %. Ця цифра підтверджена, вона є об'єктивною», — зазначив пан Пантелеєв.

Ще не вирішено питання з газопостачанням на ТЕЦ-6, але це стосується взаємовідносин, у першу чергу, «Київенерго» та «Нафтогазу України». Окрім того, недостатньо врегульовані відносини ЖБК та ОСББ з «Київенерго», що гальмує темпи укладання прямих договорів, як цього вимагає законодавство. Петро Пантелеєв розповів, що провів зустрічі з громадами ОСББ та ЖБК, а представники «Київенерго» взяли тижневу паузу та пообіцяли, що протягом цього терміну ситуація поліпшиться.

Постійна комісія Київради з питань ЖКГ та ПЕК також тримає руку на пульсі процесу підготовки до зими. І нікому послаблень не дає. Як зазначив в коментарі «Хрещатику» голова комісії Олександр Ключ, «на жаль, дещо гірша на сьогодні ситуація з підготовкою житлового фонду. У зв'язку з об'єктивними і суб'єктивними причинами наразі приблизно на 400 об'єктах, які включені у 491-у постанову, дещо зроблено, там відсотків 60-65 готові. Але на об'єктах, які визначені постановою № 795, гірша ситуація, до 50 % зроблено, а розпочалися роботи десь на 70 % цих об'єктах. Поставлено завдання Департаменту житлово-комунальної інфраструктури КМДА закінчити ремонт покрівель до 15 жовтня, до початку опалювального сезону, поки погодні умови це дозволяють. А ті роботи, що пов'язані з утепленням фасадів, через те, що температурний режим дозволяє виконувати ці роботи до мінус 5 градусів, то 15 листопада на всіх об'єктах, які включені в цей перелік, повинні усі заходи закінчити. І мають розпочатися роботи по виконанню 1000-ї постанови КМДА щодо підготовки електроштитових, електричних мереж до опалювального сезону. На це виділено додатково, не зважаючи на тяжке фінансове становище, 25 млн 370 тисяч грн. Вони рівномірно поділені між 10-ма районами Києва».

Загалом же, в цілому місто готове до осінньо-зимового періоду на 85 %. «На засіданні постійної комісії з питань ЖКГ та ПЕК одним із головних питань розглядався хід підготовки міста до осінньо-зимового періоду. Це вже втретє протягом останніх трьох місяців, тому можна підбити певні підсумки... Найкраще підготувався та виконав усі роботи Департамент з охорони здоров'я КМДА, добре попрацював Департамент освіти. Непогано попрацював і Департамент культури, не дивлячись на те, що там є заборгованість за проведені роботи. І дуже добре поставився до виконання своїх обов'язків Департамент фінансів, який не тільки своєчасно фінансував фірми, що здійснювали ремонти, але навіть зумів уперше з 2006 року на підставі розпорядження мера Києва Віталія Кличка надати, згідно з законом, 30 % передоплати на закупівлю матеріалів, щоб підрядчики мали можливість ефективно і швидко розпочати ремонти об'єктів», — зазначив Олександр Ключ.

Для повного спокою — мазутна підстраховка

Тож, як наголосив голова профільної комісії, кияни не замерзнуть. «І коли хтось говорить, що ми будемо зменшувати температурний режим, є норми санітарні, і у жодній квартирі киянина не повинно буде нижче +18 градусів. Над цим працює Київський міський голова, депутатський корпус і наша постійна комісія Київради, яка буде постійно відслідковувати ситуацію, щоб кияни взимку не хворіли», — зазначив пан Ключ.

Та для того, аби порятувати столичних мешканців, потрібен газ. Петро Пантелеєв торкнувся проблеми нестачі блакитного палива та енергоносіїв. Як зазначив Олександр Ключ, для повного спокою «у нас повинно бути 1,9 млрд кубометрів газу для того, щоб повністю пройти опалювальний сезон, як у попередньому році. У нас є 1 млрд 133 кубометрів газу. Також у нас накопичено майже 53 тисячі тонн мазуту при планових 76-ти тисячах тонн. І у нас ще не такі великі запаси вугілля на Дарницькій ТЕЦ, які складають близько 40 тисяч тонн при потребі 150-ти тисяч тонн на весь опалювальний сезон». Утім, «головне, що ми знаємо ці проблеми, і не лише знаємо, але й робимо все, щоб їх вирішити. Зараз КМДА на чолі з Віталієм Кличком веде переговори з урядом для прийняття відповідної постанови Кабміном для виділення цільових коштів, щоб можна було під 750 тисяч кубометрів газу, яких не вистачає, альтернативно закупити мазут. І планується закупити ще 100 тонн мазуту для того, щоб загалом тих 150-ти тисяч тонн мазуту вистачило на 20 днів опалювального сезону. Це буде стратегічний резерв, про всяк випадок підстрахується місто, аби кияни не мерзли у випадку відсутності газу».

Запевняє у тому, що киянам буде тепло взимку, і голова Департаменту житлово-комунальної інфраструктури Дмитро Новицький: «Ми все робимо для того, аби кияни були в теплі, з електроенергією. Але є певні загрози, які ми намагаємося мінімізувати. Безумовно, це наявність газу на теплогенеруючих потужностях. Але це проблема всієї держави. Було зроблено перерозподіл газу по областях, у тому числі й по Києву. І саме це обмеження і є певною загрозою. Але, щоб вирішити це питання, здійснюються певні заходи з енергозберігання, скорочення споживання теплової та електроенергії, розглядається питання використання альтернативних видів енергії». Щодо того, коли у будинках киян з'явиться гаряча вода там, де її нині немає, то нині це питання «вирішується у динаміці, «Київенерго» веде переговори».

Натомість світло у киян буде постійно. Як зазначив пан Ключ, тимчасові вимкнення електроенергії «тільки теоретично можливі», а насправді у Києві це практично нерально зробити, «бо у нас тут електротранспорт підземний і наземний, понад 20 тисяч ліфтів, об'єкти соціальної інфраструктури... Уявіть — школи, житлові будинки, транспорт — все на одній лінії. І електрикам треба йти безпосередньо на ці об'єкти і виключати, потім включати».

Тож будемо у теплі та у світлі оселях. Принаймні, є вагоми підстави не боятися зими ■

Наразі для відвідувачів Центру діє «Клуб знайомств та етикету», де фахівці навчають молодь правил хорошого тону, радять, як поводитись у конкретних ситуаціях, пов'язаних зі спілкуванням

В УКРАЇНІ мешкає майже 3 млн людей з інвалідністю, з них близько 170 тис. — діти. Головна проблема таких людей — неможливість реалізації себе професійно, відсутність спілкування, часто принизливе ставлення з боку здорових людей. Адаптувати дітей до людей з особливими потребами толерантно.

Центр соціально-психологічної реабілітації Дарницького району існує вже сім років. Протягом цього часу щоденно сюди приходять не один десяток дітей та молодих людей з обмеженими можливостями. Декого з них привозять у візку, дехто приходять під руку з батьками, а є й такі, котрі вже дорослі та самостійні, але все одно приходять сюди тільки тому, що вже не в змозі не прийти, Центр реабілітації став для них другою домівкою.

Людмила Федорівна Новік — заслужений працівник освіти, директор ЦСПР ДМФО, керує ним з першого дня. Вона знає всіх своїх підопічних, їхні родини, їхні проблеми та намагається знайти підхід до кожного.

Допомога тим, хто потребує її більш за все...

На обліку в Центрі є люди з різними діагнозами. Це і даун-синдром, і розлад аутистичного спектра, є багато з порушеннями опорно-рухового апарату. Коли родина людини з обмеженими можливостями звертається вперше, фа-

хівці Центру складають для неї індивідуальний план реабілітації, виходячи з побажань батьків та можливостей дитини.

«Ми намагаємося працювати саме із сім'єю, а не окремо з дитиною, оскільки саме сім'я відіграє особливу роль у процесі реабілітації. В Центрі працюють психолог, реабілітолог, соціальні педагоги, які займаються корекцією, розкриттям творчого потенціалу людини з інвалідністю. Дехто з дітей приходять сюди задля звичайного спілкування. Наразі для таких у нас діє «Клуб знайомств та етикету», де фахівець Центру навчає молодь правил хорошого тону, радить, як поводитись у конкретних ситуаціях, пов'язаних зі спілкуванням. Вони знають, що їх завжди вислухають, зрозуміють і намагатимуться допомогти. Усім їм потрібна наша допомога. Ми допомагаємо соціалізуватися, повірити в себе, даємо півку в життя», — розповідає Людмила Федорівна.

Проблеми, які заважають жити нормальним життям

Основна проблема, з якою стикаються підопічні за стінами Центру, — це небажання суспільства прийняти їх рівними та рахуватися з їх правами. Наприклад, дітям з аутизмом просто необхідно відвідувати загальноосвітні заклади, а не бути зачиненими в інтернаті. Навчаючись у звичайній масовій

Допомогти найвразливішим

■ Небайдужі люди роблять наш світ добрішим

Центр соціально-психологічної реабілітації для сім'ї, дітей та молоді з обмеженими можливостями Дарницького району столиці було створено в 2007 році. На обліку в ньому зареєстровано більше ніж 150 сімей. Центр є державним та абсолютно безкоштовним.

Ярослава ЗОЛОТЬКО | спеціально для «Хрещатика»

школі, дитина з особливими потребами намагається рівнятися на здорових дітей, наслідує їх поведінку та має всі шанси для того, аби «підтягнутися». В інтернаті ж їй немає з кого брати приклад, вона деградує у розвиткові.

Так, у США та країнах Європи вже давно практикується інклюзивне навчання, коли в класі зі звичайними дітьми навчаються 1–2 дитини з особливими потребами, яким допомагає адаптуватися тьютор (наставник).

«У нас інклюзивна освіта тільки починає запроваджуватись, але більшість навчальних закладів навідріз відмовляється навчати дитину з особливими потребами, хоча це право їй гарантовано Конвенцією ООН, — жалкує директор Центру. — Іще проблема в тім, що батьки дитини з особливими потребами часто не знають, де їм шукати допомоги. Наш центр має свій сайт, нас можна знайти в мережі Інтернет, але не всі мають комп'ютер. Хотілось би зробити соціальну рекламу про такі центри, як наш (а таких у Києві лише п'ять), щоб її транслювали по телебаченню, і люди, яким ми можемо допомогти, дізнавались про нас».

Процес реабілітації поліпшується злагоженістю роботи батьків та фахівців.

Дуже важливо якнайшвидше виявити проблему, зрозуміти, що дитина потребує допомоги фахівців. У тому випадку, якщо батьки звернули увагу на особливості дитини, коли їй було ще три роки, та

звернулися по допомогу до спеціаліста, шансів на успіх у реабілітаційному процесі більше, ніж якщо проблему виявили, коли дитині вже вісім років. Також важливо, щоб родина приймала свою дитину такою, якою вона є.

«До нас звернулись батьки восьмирічного хлопчика, який не розмовляв, — продовжувала Людмила Федорівна. — Надавши консультацію психолога та виявивши проблему, фахівці Центру порадили родині звернутися до медиків та разом з ними запровадити подальший процес реабілітації. Однак батьки навідріз відмовились, тим самим відбираючи шанс у дитини на своєчасну допомогу. Вони не хотіли визнавати, що дитина має серйозну проблему. Тому так необхідно, щоб батьки брали участь у реабілітації, виконували разом з дитиною всі домашні завдання, які дають педагоги».

3 мрією про майбутнє

Для того, щоб молода людина з обмеженими можливостями знайшла себе у професійній сфері, дуже важливо розкрити її потенціал, прищепити любов до творчості.

«Ми проводимо заняття, де розвиваємо дрібну моторику, вчимо дітей працювати з папером, тканиною, малювати. Але цього замало. Хочемо створити спеціальні майстерні, де молоді люди навчатимуться спеціальності, а потім зможуть заробляти собі на життя. Проте для цього потрібно просто-

ріше приміщення. У Дарницькому районі є будівля дитячого садочка, який не функціонує вже багато років. Ми намагаємось добитися, щоб нашому Центру дозволили ним користуватись. Також дітям з обмеженими можливостями не вистачає сенсорної кімнати. Але знову ж таки вся справа у браку вільних приміщень...», — ділиться Людмила Федорівна.

Знайти справжніх друзів

Виходячи з кабінету Людмили Федорівни, зустрічаю Гайку Аветисяна. Родина Гайки приїхала з Нагорного Карабаху, де йшла війна, та вже багато років мешкає в Києві. Хлопцю 29 років, у нього проблеми опорно-рухового апарату, сюди він приходять на реабілітацію. Гайк розповідав, що приходять до реабілітаційного центру на цікаві розвиваючі заняття, тут він знайшов справжніх друзів. У хлопця є мрія: він хоче зустріти супутницю життя. «Чим я гірший за інших?», — запитує він.

Хочеться вірити, що в найближчому майбутньому діти з особливими потребами зможуть відвідувати звичайні школи та садочки нарівні з ровесниками. Що такі люди, як Гайк, матимуть власні сім'ї, а не повинні будуть усе життя провести самотніми. А для цього потрібно головне — мир у країні. Тоді держава зможе більше приділяти уваги соціальним проблемам своїх громадян ■

Частинка японської душі

■ У місті відбулася виставка ікебани

Нещодавно в Національному музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків відбулося відкриття виставки ікебани. На події були представлені роботи, створені учнями найдавнішої школи квіткових композицій — Ікенобо.

Катерина ЛЕСИК | спеціально для «Хрещатика»

РАЗОМ з професорами школи Ікенобо кожен охочий долучився до неймовірно захоплюючого явища японської культури. «Наша школа ікебани існує уже понад 550 років, всі інші заклади, які функціонують в Японії, були створені в процесі відгалуження», — зазначи-

ла куратор виставки та викладач школи Олена Капранова.

На відкритті була присутня виконуюча обов'язки директора Департаменту культури столичної держадміністрації Діана Попова. Вона наголосила, що культуру потрібно розвивати, і саме такі заходи до-

помагають розширити бачення киян про світові види мистецтв.

На виставці можна було побачити ікебани викладачів та студентів Київського відділення школи Ікенобо.

Крім цього, кожен присутній зміг спостерігати процес створення ікебани власними очима, який демонструвала володар титулу «Живе надбання нації», кавалер «Ордена рубінової зірки із золотими та срібними променями» та прославленої жінки — Ямада Мідори. За 20 хвилин вона створила 3 ікебани різних стилів — вільний, рика та сока.

Другою почесною гостею була Анжела Лобастова з Молдови. Вона — перша іноземна майстриня, яка була запрошена до Японії на професійний конкурс, що проводився винятково серед японців.

Усі бажаючі поринути у світ ікебани мають можливість відвідувати курси в Українсько-японському центрі НТУУ «КПІ». Докладну інформацію можна дізнатися на сайті школи (www.uaic.com.ua) ■

Фото Олексія ІВАНОВА

Київський міський голова Віталій Кличко взяв участь у благодійному забігу «Сильні Духом»

У 2014 РОЦІ програма Kyiv Half Marathon значно розширилася — захід тривав 2 дні. У суботу в Українському домі на Європейській площі пройшла перша в Україні спеціалізована виставка з бігу — RUN EXPO 2014. В рамках заходу відбулася видача старткових номерів для всіх учасників, лекції та брифінги.

А в неділю зарядитися енергією бігу зголосилися більше 5 тисяч охочих із 26 країн. Окрім основ-

ної дистанції у майже 22 кілометри, організаторами змагань було передбачено ще 7 забігів, заїзди ролерів та скандинавська ходьба. Переможцем на найпрестижнішій дистанції став Тарас Сало зі Львова. Час спортсмена становить 1 годину 6 хвилин та 34 секунди. Серед жінок найшвидшою була Ольга Яроцька, яка перетнула фінішну лінію з результатом 1 година 23 хвилини та 7 секунд.

Примітно, що цього року кро-

сівки та спортивну форму одягло чимало відомих людей: Віталій Кличко — Київський міський голова, Дмитро Булатов — міністр молоді та спорту України, Валерій Харчишин, Ірена Карпа, Дмитро Монатік, Даша Малахова, брати Борисенки та багато інших. Усі вони взяли участь у благодійному забігу «Сильні духом». Всі зібрані кошти будуть направлені на допомогу солдатам, постраждалим у зоні АТО, які наразі пере-

Київ прийняв півмарафон

■ На Конtrakтовій площі відбувся наймасовіший легкоатлетичний забіг

В неділю у столиці відбувся наймасовіший і найграндіозніший забіг року — Kyiv Half Marathon 2014. Цього разу на старт вийшло більше 5 000 бігунів. Найстаршому із учасників Kyiv Half Marathon Олегу Шетанкову виповнилося сімдесят три роки. Загалом же цього дня містом пробігли представники 26 країн світу, віком від 7 місяців до 73 років. Переможцем на престижній дистанції (21,0975 км) в абсолютній першості став Тарас Сало зі Львова.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

бувають в Головному військовому клінічному госпіталі МО України. Переможцем благодійного забігу став відомий журналіст Віктор Шлімчак. Окрім подарунків від організаторів, він отримав символічну відзнаку — прапор України з автографами військових. Зі слів Київського міського голови, він з радістю взяв участь у цьому

заході, втім, його ініціативу підтримали не всі. «Я закликав депутатів Київради прийти на цю спортивну подію. На жаль, не всі прийшли. Ті, хто хизується, що сильні, чомусь не прийшли. Але я вдячний тим, хто працює головою, а не кулаками, і хто все ж таки пробіг сьогодні», — наголосив пан Кличко ■

В столиці визначилися найкращі боксери України

■ Перемогу у вітчизняній першості здобули представники Київської області

У Києві при переповнених трибунах Палацу спорту пройшли фінальні поєдинки чемпіонату України з боксу. Щоправда, замість 10 запланованих боїв відбулося дев'ять. Головний претендент на «золото» в категорії до 91 кг Денис Пояцка знявся з поєдинку через травму, отриману в півфіналі. «Золото» у напруженій боротьбі виборов Гевор Манукян.

Олександр ПИРЛИК | «Хрещатик»

ПРОТЯГОМ семи напружених змагальних днів провідні представники вітчизняної школи боксу боролися за головні нагороди турніру і титул чемпіона України 2014 року. Змагання проходили під гаслом «Спорт проти війни!» заради допомоги та збору коштів для військових, поранених у зоні АТО.

Очевидно, що усі без винятку фіналісти в буквальному сенсі вбивали нагороди. Нелегко довелося у вирішальному поєдинку головної зірки чемпіонату, срібному призеру олімпіади в Лондоні — Денису Беринчику (вагова категорія до 64 кг). Його поєдинок з Володимиром Матвійчуком видався дуже напруженим. Беринчик виграв, хоча не всі судді були згодні, що він був сильнішим. Перемога — 2:1.

Здобуток ще одного споконвічного фаворита — Миколи Буцен-

ка — був більш переконливим. Призер чемпіонатів світу і Європи у поєдинку за «золото» в категорії до 56 кг здолав Олександра Шепелюка — 3:0, незважаючи на травму. У півфіналі Буценко отримав серйозне розсічення, яке було досить чітко помітно.

Також впевнено, з рахунком 3:0, у фіналі виграв чемпіон України минулого року Олег Прудкий. У ваговій категорії до 60 кг він переміг Дмитра Руденка. Цей бій для Прудкого не став складним випробуванням. Головний іспит він склав у півфіналі, здолавши чемпіона Європи — Огнеслава Іщенко. Також звання найсильнішого у своїх категоріях здобули Дмитро Замотаєв, Ігор Сопінський, Ярослав Самофалов, Тарас Головащенко, Олександр Ганзуля та Віктор Вихрист.

Фото Олексія ІВАНОВА

У фінальній частині чемпіонату України з боксу вболівальники побачили 9 яскравих поєдинків

Присутній на змаганнях Київський міський голова Віталій Кличко відзначив важливість таких змагань не лише для спортсменів, а й для усіх прихильників боксу. «Ко-

лись Нельсон Мандела сказав, що спорт має силу змінити світ. Я дуже радий, що на цьому чемпіонаті присутні бійці з усіх регіонів України — з Донецька, Луганська,

із західних областей. Ми маємо показати, що Україна єднається, і Київ став осередком єднання усіх регіонів України», — наголосив Віталій Кличко ■

Оксана ПІДСУХА:

«Уявлення про Київ було б неповним без видатних киян, спадщина яких належить всьому світові»

Цьогоріч Музею культурної спадщини, що на Печерську, виповнилося 15 років. Він зберігає пам'ять про видатних киян, які були змушені емігрувати з України, але прославили Батьківщину своїм талантом. Про найцікавіші експонати та плани музею, а також чому сучасникам варто знати про цих людей, «Хрещатику» розповіла директор музею Оксана Підсуха.

Марія КАТАЄВА | «Хрещатик»

Музей, присвячений творчості української діаспори, було відкрито у 1999 році. Яка історія його створення?

О. П.: На початку 1990-х років після здобуття незалежності України почали відновлюватися стосунки з українською діаспорою. Після десятиріч повної ізоляції українців світу від Батьківщини в них нарешті з'явилася можливість відвідати рідну землю та ознайомити народ України зі своїм творчим доробком. З іншого боку, молода держава була також зацікавлена в поверненні культурних пам'яток української діаспори на Батьківщину, адже вони є вагомим частинкою нашої історії та культури. «Хрещеним» батьком музею став талановитий український художник Олекса Булавицький із США, який на початку 90-х років минулого сторіччя передав Києву 40 із своїх малярських творів. Вони й стали початком колекції музею, який відкрив свої двері 1999 року в старовинному особняку на Печерську.

Яким чином поповнювалася колекція музею?

О. П.: Деякі митці заповідали свою творчу спадщину Україні або передавали її ще за життя. Музей також проводив пошукову роботу по встановленню контактів із українськими митцями або їхніми нащадками по всьому світу, як, приміром, з онучкою Василя Кричевського Катериною Кричевською-Росандич, яка передала на Батьківщину безцінні документи та твори свого діда, батька, дядька та власні роботи. З останніх надходжень до музею варто згадати знамениту бандуру художника Олекси Булавицького, яку вже після смерті майстра до музею передала його вдова Ніна.

Таким чином сформувалася колекція музею, 3 тисячі експонатів з якої знаходяться в постійній експозиції, а ще 8 тисяч зберігаються в фондах. Практично всі особистості, представлені в музеї, пов'язані з Києвом. Вони народилися чи вчилися тут, через це місто проходили їхні життєві та творчі шляхи.

Що є візитною картою і

гордістю експозиції?

О. П.: Особливої уваги варті роботи Олекси Булавицького, присвячені українським поселенням в Канаді. Не знаючи історії, можна подумати, що зображені мазанки під солом'яними стріхами — це чи не «шевченківські» хати 19 сторіччя. Але Олекса Булавицький змалював їх у Канаді, в провінції Манітоба, де селились українські поселенці першої хвилі еміграції кінця 19-го — початку 20 століття. Цікаво, що ці невеличкі поселення мали українські назви: приміром, хутір Сірка чи хутір Нью-Київ. Вже у XX столітті канадський уряд взяв ці поселення під свою опіку, і досі вони зберігаються під відкритим небом як музей. Щоб розширити своє уявлення про українство, кожен має побачити ці роботи.

Унікальні матеріали представлені в меморіальному залі відомого киянина, хореографа Сержа Лифаря, а саме листи Пушкіна до дружини Наталії Гончарової та його тещі. Як відомо, Серж Лифар був не лише хореографом, а й колекціонером, збирав пушкініани.

Музей знаходиться у приміщенні відреставрованої пам'ятки історії та архітектури, садиби XVIII ст. Яка історія цієї будівлі?

О. П.: За 200 років тут змінилося багато господарів. Побудував цей будинок дипломат, чиновник Колегії іноземних справ царської Росії Петро Веселицький. Він переїхав до Києва, отримав дозвіл на будівництво і звів одноповерховий невеличкий будинок по вулиці Московській. Ця вулиця тоді була однією з центральних в місті, адже по ній пролягав шлях до переправи на Москву. Після смерті Веселицького удова продала будинок купцю першої гільдії Пирожкову. Він мав 11 дітей, тому прибудував другий поверх (мезонін), і будинок отримав майже сучасний вигляд. Його спадкоємці продали особняк удові військового лікаря Мотроні Єгоровій. Вона була дуже побожною жінкою: придбавши кілька будинків, заснувала благочинну общину, яка допомагала нужденним вдовам, а пізніше за-

початкувала Введенський монастир. У цьому будинку Мотрона Єгорова здавала в оренду квартири, а кошти спрямовувала на розбудову общини. Після її смерті, вже за радянських часів, монастир було ліквідовано, а в будинку розташувались комунальні квартири, які існують аж до 1980-х років.

В музеї є сім експозиційних залів, кожен з яких висвітлює окремий жанр мистецтва. Розкажіть про них докладніше.

О. П.: Перший зал знайомить з історією Печерська та нашого особняка. Тут експонуються речі, які знайшли при реставрації будинку, — елементи кахлів, шпалер, ключі, а також побутові предмети, наприклад, щипці для завивки волосся кінця 19 століття.

В другому залі представлені картини Олекси Булавицького та Людмили Морозової. Далі йде зал, присвячений творчості видатної української родини Кричевських, що складається з багатьох поколінь яскравих митців та вірних синів свого народу.

Четвертий зал присвячений музично-театральному українському мистецтву за кордоном, зокрема творчості у так званих ді-пі-таборах. Коли українці третьої хвилі еміграції під час другої світової війни опинилися в Європі, їх спочатку відправляли у «табори для переміщених осіб», так звані ді-пі-табори. Інколи вони жили в них по 5-7 років, чекаючи, поки їм нададуть дозвіл вирушити на постійне місце проживання в ту чи іншу країну. Там вони організували мистецькі колективи, театральні гуртки, деякі з яких виступали на досить професійному рівні. Розповідаємо ми і про відомого хормейстера Олександра Кошиця, який виїхав у 1920-ті роки з республіканською хоровою капелюю і за життя об'їхав увесь світ, всюди виступаючи з тріумфом. Всюди, але тільки не вдома, куди шлях йому було закрито і де його вважали ворогом і зрадником.

П'ятий зал — літературний. Тут ми згадуємо письменників української діаспори, чесні й відверті твори яких про тогочасну українську дійсність були заборонені в радянській Україні і не були відомі українцям аж до 1990-х років. Серед найвідоміших — Улас Самчук, Олекса Гай-Головка, Ганна Черинь.

Завершують експозицію дві меморіальні кімнати. Це зали піаніста світового рівня Володимира Горовиця та хореографа Сержа Лифаря, що вміщують унікальні документи, листи та фотографії.

Чому киянам варто знати

Фото Олекси ІВАНОВА

про видатних вихідців з України?

О. П.: На жаль, Україна і Київ завжди віддавали свої таланти — в культурі, мистецтві, науці, спорті. Уявлення про Київ було б неповним, якби ми не знали видатних киян, спадщина яких належить всьому світові, і хоча б частково, але повернулася додому. Більшість з цих особистостей змушені були залишити Батьківщину, але вони завжди асоціювали себе з Києвом, визнавали себе киянами, у своїх думках і спогадах линули до рідного міста. Відомий факт, що Серж Лифар заповідав, щоб на його могилі в Парижі було написано «Серж Лифар з Києва». І коли Шарль де Голль запропонував йому французьке громадянство, він відмовився, бо ніколи не вважав себе справжнім французом.

Інший приклад відомої киянки — художниця Людмила Морозова, яка обожнювала Київ і дуже болісно сприймала руйнування церков в місті у 1930-ті роки. У 1940-му вона залишила Україну, але все життя докладала зусиль, щоб відродити церковні пам'ятки в рідному місті. Вона вважала, що Київ відродиться тоді, коли відродяться Михайлівський золотoverхий і Успенський собори, тоді, говорила вона, місто розквітне знову. І попри те, що більшу частину свого життя Людмила Морозова прожила в США, вона заповідала поховати її у рідному місті. Її останнім притулком став цвинтар на Берківцях.

Ми як кияни не завжди цінуємо рідне місто. Та приклад людей, які його втратили, але завжди прагнули повернутися сюди, хоча б після смерті, примушує нас замислитися, в якому чудовому місті ми живемо, які талановиті люди його населяли і як важливо для нас зберегти і свою національну ідентичність, і свою спадщину, і своє місто.

Музей присвячений творчості української діаспори. Чи співпрацюєте ви з сучасною українською діаспорою?

О. П.: Я почала перші кроки у цьому напрямку і дуже сподіваюсь

на підтримку нашого музею всім світовим українством. Ось днями познайомилась та приймала в музеї славетну Любу Маркевич, яка є членом Наглядової ради Українського інституту модерного мистецтва в Чикаго. Вона пообіцяла допомогти встановити контакти з американськими колекціонерами, які збирають твори українського мистецтва і, можливо, поділяться з нами. Крім того, починаю спілкування з дітьми та онуками наших героїв, а також інших українців, які поки що не представлені в нашому музеї. Мрію про те, аби музей отримав хоча б якісь матеріали, пов'язані з видатним скульптором Олександром Архипенком, твори якого цінують весь світ. Вони є частиною нашої культури, і ми повинні повертати їхні імена додому за будь-яку ціну.

Ви нещодавно очолили музей. Які проекти хочете здійснити?

О. П.: Я прийшла з наміром «оживити» музей. Музей — це ж не пригнана пилом комора, а місце для киян, на яких ми завжди радо чекаємо, де можна отримати наснагу і поглибити свої знання з історії. Це й майданчик для спілкування та мистецької синергії. Я б хотіла, щоб в музеї звучала музика, адже наш особняк «освячено» ім'ям геніального музиканта Володимира Горовиця. Тож в найближчих планах проведення музичних заходів, камерних концертів за участі талановитих професійних музикантів. Також ми співпрацюємо з неакадемічним театром «Маскам Рад», вистави якого відбуваються у стінах музею. Зокрема 24 жовтня запрошуємо на «Чудний епізод» за п'єсою Володимира Винниченка ■

Музей культурної спадщини

Адреса: вул. Московська, 40-б
+38 (044) 280-64-18, 280-88-74
Графік роботи: з 10.00 до 17.00,
пн — вихідний
Вартість квитка: 25 грн, пільговий 10 грн

СЛОВО СВЯЩЕНИКА

Вірити, надіятись, любити...

В молитві, зверненій до святих мучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії, звучать такі слова: «Що краще може предстояти за нас перед Господом, як не віра, надія, любов — ці три чесноти вічні?». Ось справжній скарб життя, який не знищується нічим, бо якщо по-справжньому віримо, маємо надію на Бога та любимо Його, то нам ніщо не завадить серед бурхливого моря життєвських випробувань — все здолаємо, всього досягнемо. А ці святі страдниць Христові своїм подвигом за віру, так само як і власними своїми іменами закликають нас бути подібними до них.

Архімандрит ЛАВРЕНТІЙ (Живчик) | спеціально для «Хрещатика»

ПАМ'ЯТЬ мучениць Віри, Надії, Любові та їх матері Софії Церква молитовно вшанує 30 вересня за новим стилем.

Сестри-мучениці, а також їх матір Софія постраждали в часи царювання жорстокого до християн імператора Адріана. Не зважаючи на небезпеку з боку влади, котра переслідувала послідовників Христа, відважна мати не соромилася відкрито визнати себе християнкою, й дочок вчила поступати саме так.

Наказ імператора з'явитися на суд за свої переконання означав тільки одне: або святі мучениці принесуть жертву ідолам, відмовившись від віри у Христа, або ж залишаться з ним на вузькій тернистій дорозі, що веде у Царство Небесне через страждання, можливо, й смерть. Софія обрала останнє...

Лукавий імператор спочатку наказав віддати сестер та матір одній дуже розумній та красномовній жінці, щоб вона вмовляннями змінила їх переконання. Та Софія зважилася на смерть, але не на зраду...

І ось тверді у вірі матір з дочками стають перед судом самого імператора.

Ще, здається, можна передумати, зробити те, що вимагають — врятувати життя і собі, і дітям, але для цього треба вчинити зраду — відступити від Христа. Софія відігнала від себе ці спокусливі думки, обняла своїх дочок, яких уже ось-ось мали віддати на муки, втішала їх словами: «Не бійтеся і не врте вмовлянням імператора. Сьогодні — день нашої радості, бо скоро ми будемо разом з Ісусом. Не жалійте за земним життям — вас чекає життя небесне! Покажіть себе достойними моїми дочками».

Адріан покликав сестер до себе і сказав, що досить їм тільки виконати його волю і вони стануть йому, немовби рідні дочки. Без сумніву, тиран вже бачив легку перемогу над юними християнками, та він недооцінив силу благодаті, яка веде й укріплювала майбутніх мучениць. «Наш батько — Господь. За Нього ми й померти готові!» — прозвучало у відповідь. Розлючений імператор наказав мучити старшу дочку. Мати, бачачи, як страждає її кровинка, молилася, щоб Господь ослабив страждання дівчинки, не дав їй від-

чути болу і забрав до Себе. Віра трималася мужньо, ніби це не її тіло розривали на шматки, обпікали вогнем, і так прийняла смерть.

Надії імператор наказав: «Зречися Христа і будеш моєю улюбленою дочкою». А у відповідь почув: «Хіба я не сестра тієї, котру ти стратив? Наш батько — Господь». Спокійно, без остраху й жалю прийняла вона смерть, за прикладом старшої сестри, тільки сказала молодшій Любові: «Перетерпи муки, сестричко! Скоро ти разом з нами будеш стояти перед Господом». Наймолодша страдниця Христова теж відкинула волю імператора, не сміючи зрадити Небесного Царя. І за своє сповідання прийняла смерть і вінець мучеництва.

Матір цих чистих голубок чекала мука набагато більша, ніж будь-які тілесні страждання — її Адріан залишив живою, віддавши їй тіла замучених дочок...

Переказ стверджує, що Софія вивезла тіла Віри, Надії та Любові за межі Риму і поховала їх на пагорбі 30 вересня біля 18-го стовпа Аппієвої дороги. Згорьована матір три дні була на могилі своїх дітей, аж поки смерть не принесла завершення її душевних мук...

Нетлінні рештки святих мучениць сьогодні зберігаються у Франції. У 777 р. з дозволу Папи Римського Адріана I страсбургський єпископ Ремігій на своїх плечах, як свідчать хроніки, переніс мощі до храму на честь святого Трофима в галльському поселенні Ешо (сучасне місто Ешо або Ешау в провінції Ельзас). Внаслідок подій французької революції храм був майже повністю зруйнований, а мощі безслідно зникли. У 1898 році, коли залишки храму були оголошені історичним пам'ятником, почалося поступове відновлення. 3 квітня 1938 року католицький єпископ Шарль Руш приніс із Риму дві нові часточки мощів святої мучениці Софії: одна з них покоїться в кам'яному саркофазі, де, за переказом, колись лежали мощі святих мучениць Віри, Надії, Любові та їх благочестивої матері Софії. Інша частинка мощів міститься в релікварії на стіні поруч із частинкою Животворчого Хреста Господнього.

У Середньовіччі святих мучениць особливо вшанували в Західній Європі, але у нас їх особливо полюбili, про що свідчать храми на їх честь, а також популярність серед жінок цих імен (у слов'янському чи в грецькому варіантах): Віра, Епістимія, Надія, Любов, Агафія... ■

ПРАВОСЛАВНИЙ КАЛЕНДАР

2 ЖОВТНЯ

Благовірних князів Ігоря Чернігівського, Феодора Смоленського і чад його Давида і Костянтина Ярославських.

3 ЖОВТНЯ

Мучеників Михаїла князя Чернігівського і боярина його Феодора, чудотворців. День пісний.

4 ЖОВТНЯ

Віддання свята Воздвиження Животворящего Хреста Господнього. Знайдення мощей святителя Димитрія, митрополита Ростовського і Ярославського, чудотворця.

5 ЖОВТНЯ

Неділя 17-та після П'ятидесятниці.

Пророка Іони (VII століття до Різдва Христового), священномученика Фоки, праведного Петра, преподобного Макарія.

6 ЖОВТНЯ

Седмиця 18-та після П'ятидесятниці. Зачаття Іоанна Предтечі; святителя Інокентія.

Зачаття СВЯТОГО ІОАННА ПРЕДТЕЧІ було провіщено Архангелом Гавриїлом праведному Захарії. Святі Захарій та Єлисавета були вже літніми і не мали дітей, що у ті часи вважалося карою Господньою. Багато років вони молилися, і Господь почув їхні молитви. Захарія — священник Єрусалимського храму — під час кадіння храму побачив Архангела Гавриїла і зникнув та налякався. Але Архангел віщував, що Господь дарує йому сина, який буде Предтечею Спасителя. Та Захарія забажав знамення, яке йому було дане: він онімів до

народження Предтечі Господнього Іоанна. Після того, як немовляті нарекли ім'я — Іоанн, Захарія позбавився німоти і почав славити за дивне милосердя Господа Бога, Який дав світу святого Пророка Предтечу і Хрестителя Господнього Іоанна.

Пророк Іоанн Хреститель — син священника Захарії (із роду Аарона) і праведної Єлисавети (із роду царя Давида) по материнській лінії був родичем Ісуса Христа і народився раніше Господа на шість місяців. Саме хрещенням Спасителя Іоанн увінчав своє пророче служіння. Про нього Господь Ісус Христос сказав: «Із усіх, які народжені жінками, не було пророка більшого за Іоанна Хрестителя».

Предтеча Господній Іоанн славиться церквою як «ангел, і апостол, і мученик, і пророк, і свічник, і друг Христов, і пророків печатка, і ходатай старої і нової благодаті, і серед народжених найчесніший і світлий Слова глас».

7 ЖОВТНЯ

Первомучениці рівноапостольної Фекли. Преподобного Копрія (530).

8 ЖОВТНЯ

Преподобного Сергія, ігумена Радонежського, чудотворця.

Преподобної Досифеї Київської, затворниці. День пісний.

***

До святих, що зображені на іконах у храмі, ми в молитві звертаємося по-різному: як до пророків, апостолів, мучеників, святих, преподобних, безсрібників, блаженних, праведних.

Пророки — святі, які за натхненнями Святого Духа пророчили майбутнє, головним чином те, що стосу-

валося народження, життя й страждань Спасителя людства.

Апостоли — учні Ісуса Христа, яких спочатку було дванадцять, а потім ще сімдесят. Вони поширювали віру Христову в світі. Святих, які особливо уподобилися у цьому апостолам, називають рівноапостольними (князь Володимир, свята Ніна та інші).

Мученики — християни, які зазнали жорстоких мук і навіть загинули за віру. Тих, що померли у спокій, звуть сповідниками. Ті, хто відзначився подвигами і преставився після особливо тяжких страждань — це великомученики.

Святителі — єпископи чи архієреї, які догодили Богові своїм праведним життям (святий Миколай Чудотворець, святий Димитрій Ростовський та ін.) Ті, що потерпіли за Христа, — священномученики.

Преподобні — праведники, котрі усамітнилися й присвятили життя Богові (Антоній та Феодосій Києво-Печерський, Іов Почаївський, Сергій Радонезький та Серафим Саровський).

Безсрібники — безкорисливо, відмовляючись від винагороди, зцілювали людей від хвороб.

Праведні — ті, хто догодив Богові праведним життям як звичайні сімейні люди (Адам, Ной, Іоаким, Анна та багато інших) ■

Ранок
Температура: +6°
Атм. тиск: 758 мм. рт. ст.
Вітер: 1 м/с
Вологість повітря: 76 %

День
Температура: +12°
Атм. тиск: 758 мм. рт. ст.
Вітер: 2 м/с
Вологість повітря: 45 %

Вечір
Температура: +6°
Атм. тиск: 758 мм. рт. ст.
Вітер: 3 м/с
Вологість повітря: 768 %

ДОЗВІЛЛЯ

Уряд Росії розглядає можливість повернення їй частини Каліфорнії

ЕЙФОРІЯ від кривавих загарбань територій нашої держави затьмарює мізки російських політиків. Почастішали випадки прояву хворобливої свідомості у пошуках нових цілей для імперських амбіцій.

Нещодавно депутат Держдуми від фракції ЛДПР Михайло Дегтярьов направив запит до МЗС з проханням роз'яснити статус земель колишнього російського поселення в Каліфорнії Форт-Росс, передає УНН з посиланням на «Известия».

Парламентарія цікавить законність перебування цієї території в складі США. На думку Дегтярьова, при продажі ділянки в XIX столітті покупець не виконав умов договору, тому подальші угоди з перепродажу та розділення ділянки були неправомірними, і Росія має підстави вважати ці території своїми. «Вся історія американських відносин у сфері побудови держави та заволодіння землею та майном — це вбивства, грабежі і терор. Але ми не індіанці, яких американці виселили. Ми росіяни і прос-

то хочемо отримати гроші за свою землю за законом. Форт-Росс є російською власністю, операція з його продажу незначна, і її деталі покриті мороком», — заявив Дегтярьов, при цьому депутат нахабно «забув», що Росія споконвіку керувалася саме такими принципами свого державотворення.

Депутат зазначає, що якщо розслідування виявить порушення законності угоди, то необхідно буде звернутися до Вишого арбітражного суду, щоб «повернути свою землю і поставити там систему «Іскандер». У МЗС РФ заявили, що депутатський запит буде розглянутий у відповідності з законом протягом місяця.

На думку Дегтярьова, надалі потрібно буде проаналізувати ситуацію з Аляскою. Що ж, з такими темпами скоро Росія захоче повернути свої колонії в Африці, захистити російськомовне населення Європи, та й взагалі по праву першості привласнити космос ■

ГОРОСКОП

2 жовтня

ОВНИ, візьміть себе під контроль, вискакувати вперед, гнути свою лінію протипоказано, ви рухаєтеся в одній упряжці з партнерами, яким відведено основну роль. Будьте практичними, цілеспрямованими і закономірними, сумлінно виконуйте взяті на себе обов'язки.

ТЕ́РЕЗИ під рідним дахом, як на вулкані. Пожалітьте бідолашних домочадців, ви для них взірець авторитетного вольового організатора, тому мудро керуйте, підключайте особисті чари, аби сімейне судно не розбілося об каміння побутових проблем.

ТЕ́ЛЬЦІ, намагайтеся йти в унісон з вимогами реальності, старанно виконуйте те, про що вас просять, як вдома, так і на роботі. Саме в амплу блискучого виконавця, якому можна довірити будь-які завдання, ви будете неперевершені.

СКОРПІОНИ, налаштуйтеся на прагматичну хвилю, підходьте до вирішення проблем конструктивно, орієнтуючись на практичний результат. У вас є таємні важелі впливу, але поки що вони обмежені, потерпіть, нікому не розголошуйте сокровенні плани.

БЛИЗНЯТА, повсякденна трудова діяльність і плід творчих надбань будуть серйозно протестовані, внаслідок чого усвідомите, що працювати слід не заради грошей, а з творчим вогнем, то стимул духовного розвитку.

СТРІЛЬЦІ, наведіть лад у фінансових справах, робіть тільки вкрай необхідні покупки, не смітьте грошима на розважальних заходах, утримайтеся від експериментів у бізнесі. Ведіть облік ресурсам і резервам, а реалізацію творчого проекту відкладіть до стабілізації матеріальної сфери.

РАКИ, утримайтеся від важливих ділових стартів, укладання угод, домовленостей, не затівайте з'ясування стосунків з недругами, конкурентами, бо вони швидко вгадають ваше слабке, незахищене місце. Атмосфера дня вкрай напружена, тому, аби не накласти дров, спрямовуйте основні зусилля на благо процвітання сім'ї, вдихніть животворний імпульс в стосунки «батьки-діти».

Від **КОЗЕРОГІВ** вимагаються здоровий глузд і залізне самовладання. Можливо, вас підбадьорить порада друга, заздальгидь продуманий план, загострений інстинкт самозбереження. Оскільки протягом дня ризикує несподівано опинитися в пастці, коли розумні доводи не діють, а гнів засліплює розум, вам бажано максимально відсторонитися від таких неприємних ситуацій.

ЛЕВИ, аби скрізь встигнути, уникнути провалів в роботі, все чітко розплануйте, не розпорошуйте сил та часу на зайві контакти з людьми, спілкуйтеся лише з приводу конструктивних тем.

ВОДОЛІЙ, події дня мотивовані кармічно, нічого не плануйте, про вільний вибір забудьте. Можливо, ви опинитеся в неспокійній обстановці або в місці, якого в інших обставинах вважали б за краще уникати.

ДІВИ, за вами полюють ділові невдачі, тому, аби звести до мінімуму збитки, зробіть ревізію прибутків та витрат, нічого важливого не купуйте. Якщо хочеться розважитися, пірнути у вир любовних пригод, знайте, що, окрім душевних розчарувань та грошових витрат, ви нічого не отримуєте.

РИБИ, станьте прагматиком, аби зберегти енергоресурси, усвідомити тонкощі ситуації, краще розібратися у своїх і чужих планах та законодахити гроші, які ви готові розтриькати на забаганки.

Астролог **Любов ШЕХМАТОВА**

цей день в історії

Міжнародний день без насилля. **1552** — після тривалої облоги війська московського царя Івана Грозного захопили Казань, столицю Казанського ханства, стратили більшість її захисників, а саме місто спалили. **1836** — Чарльз Дарвін повернувся до Фелмута (Англія) на кораблі «Бігль» із подорожі південною півкулею,

котра тривала майже п'ять років. Матеріали, зібрані Дарвіном в ході цього плавання, були покладені в основу створеної ним теорії еволюції. **1999** — в місті Інгулець Дніпропетровської області вибухом гранати поранена кандидат в президенти України, лідер Прогресивної соціалістичної партії Наталія Вітренко.

КИЇВ радіо 98 FM

Там, де серцю добре!
Київ, 98 FM

Ліцензія Національної Ради України з питань телебачення та радіомовлення НР № 1188-м від 12.11.2010 р.

сканворд

100 м ²	Х	реклама, популярність сонячний годинник							
	Р				схід, курйний прибор селяни в феод. Вірменії	спритна витівка утворена клітина			
	Е	іраціональне число муз. струнний щипк. інструмент					пісня торк. народів висловлювання		
шлейф	Щ						зошит для записів індивідуального характеру		невідома велчична (мат.)
бог кохання (міф.)	А				столиця Швейцарії богиня родючості (міф.)				африк. ящірка дослідження організму (мед.)
егип. бог місяця, мудрості, письма, лнби	Т			сплав заліза з алюмінієм газ (пазучий) для очищення			народ в Азії нота		
	И			жіноче ім'я (мир, спокій) ситуація у шахах			скляна циліндрична посуда		головний убір у східних народів
передчуття, здогад	К	груз. поет. «Витязь у тигровій шкурі»							

Відповіді на сканворд на 16-й стор.

Хрещатик
щоденна міська газета

Засновник — Київська міська Рада
В. о. головного редактора Максим ФІЛІПОВ

01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б
Телефон для довідок 234-27-59, факс: 235-01-93
Телефони рекламного відділу: 234-21-84, 234-27-39, факс: 235-61-48
Телефон відділу розповсюдження та реалізації: 234-27-35
Internet: www.kreschatic.kiev.ua E-mail: info@kreschatic.kiev.ua

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилання на "Хрещатик" обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Матеріали зі знаком **(D)** та під рубрикою "Конфлікт" друкуються на правах реклами.
Набір, верстка та кольороподіл: комп'ютерний центр газети "Хрещатик".
Віддруковано: "МЕТА-Поліграф", м. Київ, вул. Марко Вовчка, 12/14.